

SVT FÄLLDES FÖR INTRÅNG I PRIVATLIVET I SPÅREN AV #METOO

Höstens första möte i Granskningsnämnden dominerades av publiceringar med koppling till höstens #metoo-rapportering. Två ärenden tog upp SVT:s inslag i *Rapport* och *Aktuellt* kopplade till dels namnpubliceringen kring en programledare på TV4 som anklagades för sexuella trakasserier, dels en programledare som slutade på Sveriges Radio och som också anklagades för sexuella trakasserier. Här fälldes de sända inslagen för att strida mot bestämmelsen om respekt för privatlivet. I fallet med den kända programledaren på TV4 ansåg nämnden även att inslag sända i Sveriges Radio och TV4 stred mot bestämmelsen om respekt för privatlivet. Tidigare har även Pressens Opinionsnämnd klandrat vissa tidningar för publiceringar kring de båda medieprofilerna. Läs mer om besluten nedan!

PUBLICERINGAR OM TV-PROFIL FÄLLDES FÖR INTRÅNG I PRIVATLIVET

FÄLLT: *Rapport*, SVT1, 2017-10-20, kl 19.30 och *Aktuellt*, SVT2, 2017-10-20, 23 och 29, kl 21.00, inslag om en programledare som anklagas för sexuella trakasserier; fråga om respekt för privatlivet. Dnr. 18/00055.

Inslagen handlade om att en programledare på TV4 anklagats för sexuella trakasserier. Programledaren namngavs och visades i bild.

Inslaget i *Rapport* kl. 19.30 den 20 oktober var ett telegram där *Rapports* programledare bland annat sa följande:

Alla program med TV4-profilen [NN] har tagits bort ur TV4:s tablå efter att han anklagats för sexuella trakasserier. Flera kvinnor har under hashtagen Metoo gått ut i sociala medier och berättat om hur de har utsatts. Och redan i går togs program-ledaren ur tjänst. [NN] säger till Expressen att han är ångerfull och inte förstått att hans agerande gått över gränsen.

I *Aktuellt* samma dag sändes ett inslag som påannonserades på följande sätt:

Vittnesmålen om trakasserier som framför allt berättats av kvinnor under hashtagen Metoo i sociala medier har fått enorm uppmärksamhet under den här veckan. I dag ledde några av vittnesmålen till att tv-programmet [namn på tv-program] försvinner ur TV4:s tablå. Företagsledningen slutar att sända programmet efter anklagelserna mot programledaren [NN]. I inslaget framkom att NN "anklagas för att under lång tid ha utsatt flera kvinnliga medarbetare för sexuella trakasserier".

I *Aktuellt* den 23 oktober syntes NN i bild under några sekunder när en intervjuad bloggare scrollade på sin dator i ett inslag om Metoo-kampanjen. I ett studiosamtal kring frågan omnämnde programledaren NN helt kort:

Det har ju gått lite över en vecka nu. I dag kom det besked att TV4, de avslutar allt samarbete med [NN].

I ett inslag i *Aktuellt* den 29 oktober visades rörliga bilder på NN och en reporter sa bland annat följande:

Kampanjen Metoo har nu rullat i fyra veckor och visar inga tecken på att avta. Nya grupper berättar om övergrepp i alla yrkesgrupper och samhällslager. I sociala medier har vittnesmålen flödat. Historier som tidigare inte fått, eller kunnat komma fram. När TV4 för ett par veckor sedan bröt med [NN], erkände ledningen att man länge känt till anklagelserna, men valt att titta bort. Nu har det blivit svårare.

NN anmälde inslagen och var kritisk till att han namngavs i samband med Metoo-kampanjen. Han menade att han inte har någon samhällsbärande funktion och skrev att namnpubliceringen inneburit ett oerhört lidande för honom och hans familj.

SVT skrev i sitt yttrande att det stämmer att NN inte varit en makthavare i formell mening, men mot bakgrund av sin långa programledarkarriär var han en profilerad offentlig person med en framskjuten position inom mediebranschen. SVT menade också att fokus i rapporteringen låg på TV4s agerande och den självkritik som företaget förde fram för att inte ha agerat tillräckligt snabbt på uppgifter om missförhållanden i samband med de produktioner där NN deltagit. SVT påpekade också att NN uttalat sig i frågan, bland annat i en intervju i Expressen.

Granskningsnämnden konstaterade att "förekomsten av NN:s namn och bild tillsammans med uppgifter om anklagelserna mot honom utgjorde ett intrång i hans personliga integritet". När det gällde frågan om intrånget kunde motiveras av ett oavvisligt allmänt intresse var nämndens svar nej. *Det förhållandet att NN är känd med anledning av sin roll som programledare i tv innebär enligt nämndens mening inte i sig att NN innehar en sådan ställning i samhället som motiverar intrånget.* Nämnden ansåg inte heller att den kommentar som NN gett den 20 oktober (i Expressen och i en direktsänd intervju på TV4:s webbplats) motiverade publiceringarna.

Så här avslutar nämnden sitt resonemang:

Även om NN själv har gett sin bild av anklagelser som riktats mot honom under en tid, har programföretaget emellertid ett eget ansvar för valet att röja NN:s identitet. Privatlivsbestämmelsen i sändningstillståndet medför en skyldighet att visa särskild hänsyn och återhållsamhet när det gäller publicering av känsliga uppgifter. Mot bakgrund av allvaret i anklagelserna mot NN som redovisades i inslagen, den spridning som uppgifterna fick genom rikssändningarna och det förhållandet att NN inte innehar en framskjuten eller särskilt ansvarskrävande position i samhället, anser nämnden att namnpubliceringen – trots NN:s val att ge sin kommentar – inte tillräckligt kunde motiveras av ett oavvisligt allmänt intresse. Inslagen strider därför mot privatlivsbestämmelsen.

TV4 och Sveriges Radio fälldes på samma grunder

Nämnden fällde också inslag om NN i TV4Nyheterna (20, 23, 26 och 31 oktober) samt i Ekonyheter och Studio Ett (20 och 23 oktober). Publiceringarna skiljer sig åt, men nämnden har valt att formulera sin bedömning på exakt samma sätt och fäller samtliga granskade inslag i SVT, TV4 och Sveriges Radio.

PO och Pressens Opinionsnämnd om tidningars publiceringar

I början av sommaren klandrades fem tidningar för publiceringar kring NN; Svenska Dagbladet, Expressen, Dagens Nyheter, Aftonbladet och Hänt i Veckan. PON menade att NN visserligen "har en ställning som medför att han kan behöva tåla en mer ingående granskning av förhållanden som har koppling till hans yrkesverksamhet", men ansåg ändå inte att detta motiverade de detaljerade publiceringarna kring obekräftade anklagelser om sexuella trakasserier.

INSLAG I RAPPORT OCH AKTUELLT OM SR-PROGRAMLEDARE SOM SLUTAT FÄLLDES

FÄLLT: Rapport, SVT1, 2017-11-21, kl. 19.30 och Aktuellt, SVT2 2017-11-21, kl. 21.00, inslag om en programledare som anklagats för sexuella trakasserier. Dnr. 17/03763.

Inslagen var två telegram, ett i Rapport och ett i Aktuellt. I båda inslagen publicerades namn och bild på programledaren. Telegrammen löd enligt följande:

Rapport: "Radioprofilen och programledaren (NN) lämnar Sveriges Radio efter anklagelser om sexuella trakasserier. Medarbetare har vittnat om att det har blivit kränkta av radioprofilen och att hon kommit med ovälkomna sexuella närmanden. Beteendet med maktmissbruk och grova sex-sms ska ha pågått under en lång tid. SVT Nyheter söker (NN) och Sveriges Radios ledning för en kommentar."

Aktuellt: "Radioprofilen och programledaren (NN) lämnar Sveriges Radio efter anklagelser om sexuella trakasserier. Medarbetare har vittnat om att de blivit kränkta av (NN) och att (...) kommit med ovälkomna sexuella närmanden. I ett meddelande på Sveriges Radios intranät önskar företaget (NN) "Lycka till", det skriver SR-Ekot. (...) kanalchef för SR Stockholm säger att det är (NN) själv som väljer att lämna företaget. SVT Nyheter söker (NN) för en kommentar."

Uppgifterna publicerades efter att Sveriges Radio gick ut med att programledaren slutat på företaget men valt att inte berätta om de anklagelser som funnits mot programledaren. Samtidigt rapporterades det om fallet på SR där det förekommit anklagelser om sexuella trakasserier som hade utretts och avslutats. SVT valde att koppla samman uppgifterna och inte undanhålla att det handlade om samma fall.

Telegrammen anmäldes av programledaren själv som bland annat anförde att orsaken till att hen slutade på SR rapporterades på ett felaktigt och ärekränkande sätt och att hens ställning inte heller motiverade publiceringen.

SVT fick yttra sig både om respekt för enskilds privatliv och om saktligheten i telegrammen. SVT anförde att granskningen byggde på saklig grund, bland annat ett stort antal intervjuer med av varandra oberoende anonyma källor som SVT bedömde som mycket trovärdiga. SVT anförde att det i uppdraget att granska makthavare inom olika delar av samhället även ingår att granska mediebranschen. SVT ansåg att mediebranschens ofta informella maktstrukturer där det kan utvecklas en stark stjärnkultur, inte gick betrakta beteenden och strukturer på sådana arbetsplatser eller ageranden av personer i sådana positioner som privatsaker.

I sitt beslut framhåller nämnden inledningsvis att det framgick av inslagen att NN lämnade SR efter anklagelser om sexuella trakasserier och att det framgick att det rörde sig om anklagelser. Nämnden påpekar att de inte kan ta ställning till saktligheten i dessa eller till anledningen till att NN lämnade SR.

Nämnden fällde dock inslagen och bedömde att förekomsten av NN:s namn och bild tillsammans med uppgiften om anklagelserna mot programledaren utgjorde ett intrång i programledarens personliga integritet. Det förhållandet att NN är välkänd som programledare innebär inte att intrånget var motiverat av ett oavvisligt allmänt intresse. Därför strider inslagen mot bestämmelsen om respekt för privatlivet.

Kommentar från Programetik: Nämnden bad alltså SVT yttra sig över saktligheten vilket SVT gjorde. Men nämnden valde att inte bedöma den, varken när det gällde orsakerna till att programledaren valde att sluta eller saktligheten i anklagelserna som delvis refererades.

PO och Pressens Opinionsnämnd om tidningars publiceringar

PON klandrade Expressen tidigare i somras för tidningens publiceringar om samma programledare under vinjetten #metoo mellan 22 november och 3 december 2017.

PON anser att NN har en så framträdande roll som programledare att hen får tåla en granskning av förhållanden som har koppling till dennes yrkesverksamhet. Eftersom det i publiceringen hänvisades till anonyma källor menar PON att "allmänna hänvisningar till anonyma uppgifter och rykten är naturligtvis inte tillräckliga som grund för allvarliga anklagelser". PON anser inte att NN:s ställning och anklagelsernas art har motiverat den omfattande publiceringen och namngivningen.

Informationsbrev från SVT Programetik, Sveriges Television, 105 10 Stockholm

E-post: programetik@svt.se, Tel: 08-784 56 78

Om du fått detta infobrev står du även på e-postlistan för nästa.

Nya SVT-prenumeranter kan anmäla sig till programetik@svt.se!